

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 13.2.2019
Sayı: 707

10/966

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sinema sektörünün ve sinema sektörü emekçilerinin karşı karşıya bulunduğu problemlerin araştırılarak belirlenmesi ve gereken önlemlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.
(14.01.2019)

Saygılarımızla

[Handwritten signatures and names of members of the Turkish Parliament]

KADIM DÜRMÜZ
Tokat Milletvekili
İdare Amiri

Av. Salih Sora Kızı Sütü
İstanbul Milletvekili

ÖZKAN YALIN
Uşak M.V.

ÖNER FETHİ GÖNER
Niğde

Bekir Başevirgen
Manisa M.V.

Ahmet AKIN
Balıkesir

SİBEL ŞİDEMİR
İstanbul

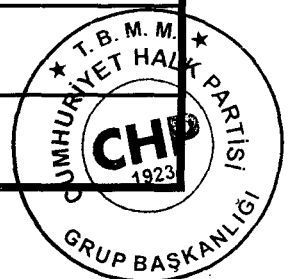
Mehmet Bekir
İstanbul

Burhanettin DÜLUT
Adana M.

Candan YÜCEER
Tekirdağ M.

CHP
1923
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24

GEREKÇE

Sinema sektörü yaptığı etki itibarıyla ülkeler için stratejik bir öneme sahip olmuştur, olmaya da devam etmektedir. Zira, sinema endüstrisi sadece ekonomik değil aynı zamanda sosyal, kültürel ve siyasi etkileri açısından da dikkate alınması gereken, bir yaşam şeklini ve kültürünü de etkileyen, hatta bu kültürü diğer ülkelere aktaran bir etkiye sahiptir. Dünya’da yaşanan sosyal, ekonomik ve siyasi çalkantılar sonucunda bu alandaki üstünlük zaman zaman farklı ülkelere geçse de, yumuşak ama etkili bir güç olarak önemi ve devletlerin bu alanda birbirlerine üstünlük kurma çabası devam etmektedir. Cannes Film Festivali direktörü Gilles Jacobs “Amerika yalnızca film ihraç etmekle ilgilenmez. Bilakis, yaşam tarzını ihraç etmekle ilgilenir.” sözü konunun aslında kültür emperyalizmiyle de yakından alakalı olduğunu açıkça ortaya koymaktadır.

İşte böylesine önemli olan sinema sektöründe ülkemizin, ABD’ye, Avrupa’ya, Uzak Doğu’ya göre güçlenmesine katkı sağlayacak düzenlemeleri yapmamız zorunludur.

Sinema sektörünün, ülkemizde gündeme “mısır tartışması” olarak gelen ve temel olarak yapımcılar ve dağıtımıcılar arasındaki kar paylaşımını esas alan tartışmanın çok ötesinde sorunları bulunmaktadır. Bu sorunlar her geçen gün daha da derinleşmektedir.

Ülkemiz sinema sanatının gerçekten ilerlemesi ve dünyadaki etkisinin hak ettiği yere taşınması için atılması gereken adımlar son derece net olup gerçekten bu yönde irade varsa, sinema biletleri ve promosyon gelirlerinden kimin ne kadar pay alacağından daha köklü ve konuyu ciddiye alan bir değişim gerekmektedir.

Aslında hepimizin gözünün önünde olan, keyifle izlediğimiz eserleri üreten bu sektörde çalışan emekçilerin çok ciddi sorunları bulunmaktadır. Sinema sanatının gelişmesi isteniyorsa sadece sermaye sahiplerinin değil sinema emekçilerinin (yönetmenler, senaristler, diyalog yazarları, özgün müzik bestecileri, oyuncular, set işçileri vb.) de yıllardır yükseltmeye çalıştıkları sesleri duyulmalı, kendilerine asgari ve insani çalışma koşulları tesis edilmeli, setlerde can güvenliği sağlanmalı, sanatçıların ürettikleri eserler üzerinde hak ettikleri mali haklarının (telif hakları) sermaye tarafından gasp edilmesinin önüne geçecek yasal düzenlemeler hayata geçirilmelidir.

Tüm bu gerçekler ve son haftalarda kanun teklifi üzerinde yapılan tartışmalar değerlendirildiğinde, 09.01.2019 tarihinde Milli Eğitim, Kültür, Gençlik Ve Spor Komisyonu’nda görüşülen ve 18.01.2019 tarihinde TBMM Genel Kurulu’nda görüşülen 40 sıra sayılı "Sinema Filmlerinin Değerlendirilmesi ve Sınıflandırılması ile Desteklenmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nde” konunun özüne ilişkin ilerici bir iyileştirmeden ziyade mevcut sorunlara geçici çözümler üretilmeye gayret edildiği ve konunun

daha çok “ekonomi temelli” bakış açısıyla ve sermaye sahiplerinin kar paylaşımları çerçevesinde değerlendirildiği görülmektedir.

Bugün sinemamızda yaşanan sorunlara geçici çözümler arayan bir anlayışla yaklaşılmaktan yani “yaraya pansuman yapmaktan” ziyade gelecekte sektörü tehlikeye düşürebilecek durumlara ve mevcut reel sıkıntılara karşı da tedbirlerin alınması gerekmektedir. Örneğin, AB rekabet yasası film sektöründe temel olarak “anti tekel yasaları” ve “birleşmelerin kontrol edilmesiyle” çerçevelenen kurallarla bunu sağlamaktadır. Böylelikle piyasada birleşme ve devralmalarla oluşabilecek tekeli veya iki taraflı anlaşmalarla yapılabilecek pazar paylaşımlarını da engelleyerek ayrımcı olmayan bir şekilde pazara ulaşım ve böylelikle sektördeki çeşitlilik sağlanmaktadır. Ne var ki ülkemizde Rekabet Kurulu ve diğer kurullar işlerini yapmamakta, film yapımcıları, dağıtımçı gruba haklarına ilişkin ihtar çektikten sonra tekelleşen kurumla ilgilenmesi gereken Rekabet Kurulumuz bununla değil, hakkını aramak için dağıtımçıya ihtar çeken Yapımcıları denetlemeyi yeğleyebilmektedir.

Nasıl ki dağıtımçıya karşı yapımcıları korumak adına bakanlığımız büyük bir hızla harekete geçebiliyorsa aynı hassasiyeti patronu durumdaki yapımcılar karşısında güçsüz ve hakkını savunamaz durumda olan sinema emekçileri için de gösterebilmeli ve yıllardır talep edilen yasal düzenlemeleri de benzer hızda hayata geçirebilmeliydi.

Bu araştırma önergesinin giriş bölümünde belirttiğimiz üzere ekonomik ve kültürel olarak bu kadar stratejik bir öneme sahip olan sinema sektörünün emekçilerinin sorunlarına Yüce Meclisimizin kayıtsız kalması mümkün değildir.

Tüm bu gerekçelerle, sinema sektörünün ve sinema sektörü emekçilerinin karşı karşıya bulunduğu problemlerin araştırılarak belirlenmesi ve gereken önlemlerin alınması amacıyla Anayasa’nın 98, TBMM İç Tüzüğü’nün 104. ve 105. Maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz

